

RAHVUSARHIIVI 2023. AASTA TEGEVUSKAVA (kinnitatud riigiarhivaari 06.03.2023. a käskkirjaga nr 13)

I. Eesmärk:

Ühiskonna dokumentaalse mälu kestlik säilitamine, kasutamine ning kodanike õiguste tõendamine

II. Prioriteetid 2023–2024:

Tugi e-riigile ja infoühiskonnale

- Rahvusarhiivi Tallinna keskuse rajamine
- Digisündinud teabe, sh andmekogude kogumine ja arhiveerimine
- Lindirobotite süsteemi rakendamine RA ja ERRi (ka teiste digiasutuste) digiarhiivide tarvis

Avatud asutus ja partner kogukondadele

- Euroopa Liidu struktuurfondidest rahastatud kultuuripärandi digiteerimise projektide läbiviimine
- Filmipärandi voogedastusplatvormi arendamine
- Tehisintellekti kasutamine digiteabe avamisel ja kasutusse andmisel

III. Mõõdikud (2023–2024):

1. Nõuetekohastes hoidlates säilitatavate arhivaalide osakaal
2. Arhivaalide kättesaadavus veebis
3. Rahvusarhiivile digitaalarhivaale üle andnud asutuste arv
4. Rahvusarhiivi külastuste arv
5. Arhiivipedagoogilistes tegevustes osalenute arv
6. Teaduspublikatsioonide arv

IV. Tegevused¹:

Jrk nr	Mõõdik nr	Tegevus	Tulemus	Tähtaeg	Täitja
KOGUMINE / VASTUVÕTT					
1	2; 3; 5	AIS – ASTRA liidestamine	Mõlemapoolne andmevahetus liigub automaatselt	2023 jooksul	AIS3 töörühm, ASTRA töörühm
2	1; 3; 4	ASTRA – PRESERVICA liidestamine	Digiaines liigub hoidlasse automaatselt, rakendatud on võimalikud kvaliteedikontrollid	2023 jooksul	digitaalarhiiv, ASTRA töörühm
3	3	ASTRA. Üleandmise ajakava / kogumise planeerimise lahenduse arendamine	Vajadused ja võimalused on analüüsitud, ASTRA arendusplaan täienenud	2023 jooksul	ASTRA töörühm
4	3	Andmekogude vastuvõtu toe arendamine ASTRAsse	Vajadused on analüüsitud, lahendus on valminud	2023 jooksul	ASTRA töörühm, digitaalarhiiv

¹ Siintoodule lisaks viib Rahvusarhiiv läbi struktuuriüksuste plaanides kajastatud pideva iseloomuga tegevusi.

Jrk nr	Mõõdik nr	Tegevus	Tulemus	Tähtaeg	Täitja
5	3; 4	Arhiiviväärtuslike andmekogude arhiveerimine (Domeeninimede register, Metsaressursi arvestuse riiklik register, Statistikaameti klassifikaatorite andmekogu, Eesti Panga statistiliste andmete andmekogu)	Arhiveeritud on vähemalt neli andmekogu/registrit	2023 jooksul	digitaalarhiiv, kogumisosakonnad koostöös asutustega
6	3; 4	Kaasaegse Kunsti Eesti Keskuse videoarhiivi vastuvõtt	Videoarhiiv on vastu võetud, korrastatud, kirjeldatud ja Meediateegis (ning osalt Arkaadris) kättesaadav	2023 jooksul	filmiarhiiv
DIGITEERIMINE / SÄILITAMINE					
7	2; 4	Kultuuripärandi digiteerimise tegevuskava (2018–2023) raames materjalide digimiseks ettevalmistamine ja digimine (Tartu Ülikool, ca 1,3 miljonit kujutist); Digimisprojektide lõpetamine	Materjalid on vastavalt digimisprojekti ajakavale konserveeritud, digitud ja digikujutised on uurijatele kasutatavaks tehtud	2021– 2023	säilitus- ja kasutusosakonnad, filmiarhiiv, digitaalarhiiv
8	2; 4	Isiku- ja kohalooallikate digimiseks ettevalmistamine ja digimine (sh kaasates vabatahtlikke), sh majapidamisraamatud, hoonete ehitusprojektid, perekirjad, Tartu Ülikool (massdigimisprojektist välja jäänu), fotod, eelseisvast kolimisest lähtuv poolikult digitud arhiivide lõpetamine	Aines on digitud (ca 1,2 miljonit kujutist) ja kujutised on uurijatele kasutatavad	2023 jooksul	säilitusosakonnad
9	1	Arhiivide kolimiseks ettevalmistamine (jätkub 2024)	Maneeži C ja B hoidlate kolimistabelid on valminud, Madara hoidlates 1500 arhiivikarpi vahetatud ja olemikontroll teostatud	2023 jooksul; (jätkub 2024)	Tallinna säilitus- ja kasutusosakond
10	2; 4	Evakuatsiooninimekirja kuuluvate filmide digimine	50 filmirulli on digitud, säilituskoopiad LTOsse kirjutatud	2023 jooksul	filmiarhiiv
11	2; 4	Mängufilmi „Kire lained“ (1930) digitaalne restaureerimine, heliriba (asub Taani filmiarhiivis) digimine	Film on restaureeritud ja heliriba on digiteeritud	2023 jooksul	filmiarhiiv
12	1	SF-projekti „Rahvusarhiivi lindirobotil paikneva arhiivi peegel teises geograafilises asukohas” tulemusel lindiroboti süsteemi rakendamine	Süsteem on rakendatud	2023 I pa	digitaalarhiiv
13		Nitrofilmide (kõrgendatud tuleohutus) ümberpaigutamine Ristiku tänavalt nõuetele vastavale hoidlapinnale	Jätkatud on koostööd Riigi Kinnisvara ASiga sobiva hoidlapinna asukoha väljaselgitamisel	2023 jooksul	filmiarhiiv, haldusbüroo

Jrk nr	Mõõdik nr	Tegevus	Tulemus	Tähtaeg	Täitja
14		Filmiarhiivi säilikute märgistamise süsteemi (triipkood, QR-kood jm) analüüs	Analüüs on läbi viidud ja optimaalne lahendus ning selle maksumus leitud	2023 jooksul	filmiarhiiv
15		Kriisiolukordade lahendamise täiustatud tegevuskava väljatöötamine	Tegevuskava on kinnitatud	2023 II pa	kriisivalmiduse töörühm
KASUTAMINE					
16	2; 4; 5	AIS3 avalikustamine	AIS3 avalik liides on kasutusele võetud. Rakendatud on disainisüsteemist lähtuv disain. Toimunud on õpitoad Tallinnas ja Tartus	2023 I pa	AIS3 töörühm
17	2; 4; 5	Videojuhise loomine AIS3 avaliku liidese kasutajale	Videojuhise on AIS3 avalehele lisatud	2023 jooksul	AIS3 töörühm
18	2; 4; 5	Meediateegi kasutuselevõtt	Meediateek on kasutusele võetud (FIS ja Fotis on avalikus vaates Meediateegiga asendatud)	2023 II pa	filmiarhiiv, digitaalarhiiv
19	4	VAU üleviimine uuele disainisüsteemile	VAU on uuele disainisüsteemile üle viidud	2023 jooksul	digitaalarhiiv, kasutusosakonnad
20	2	Rahvusarhiivi süsteemides kasutatava märksõnastiku väljatöötamine	Vajadused ja võimalused on kaardistatud, valminud kontseptsioon	2023 jooksul	töörühm
21	2	Osalemine Eesti Keele Instituudi (EKI) tekstivastuse arendustöös	Vastavalt EKI vajadustele panustamine treeningmaterjali ja testimisse	2023 jooksul	Tartu kasutusosakond koostöös EKIga
22	2; 4; 5	Arkaadri teise etapi arendus (haridusliides) koostöös Eesti Filmi Instituudiga (EFI)	Haridusliides on kasutusele võetud	2023 I pa	filmiarhiiv koostöös EFIga
23	4	Arkaadri lisafunktsionaalsuste arendus koostöös Eesti Filmi Instituudiga	Lisafunktsionaalsuste vajadused on läbi kaalutud (sh maksumus), vajalikud funktsioonid on kasutusele võetud	2023 II pa	filmiarhiiv koostöös EFIga
24	2; 4	Talundilehtede ühisloome läbiviimine	Ühisloomekeskkond on valminud	2023 jooksul	Tallinna kasutusosakond, digitaalarhiiv koostöös Tallinna Linnaarhiiviga

Jrk nr	Mõõdik nr	Tegevus	Tulemus	Tähtaeg	Täitja
ARHIIVIPEDAGOOGIKA					
25	5	Arkaadri haridusliidese sisustamine õppematerjalidega	Koostatud on viis näidiskogu	2023 jooksul	filmiarhiiv, arhiivipedagoogid koostöös õpetajatega
26	5	Mitut õppeainet lõimivad arhiivitunnid koolidele	Kaasatud on eksperdid, valminud on programm ja läbi viidud tunnid	2023 jooksul	kasutusosakonnad
27	5	Arhiivipedagoogilised tegevused psühhiaatriakliiniku patsientidega	Arhiivitunnid on toimunud	2023 jooksul	Tartu kasutusosakond koostöös mäluasutustega
28	4; 5	Arhiivikasutajatele suunatud koolituste ja ürituste (uurijatunnid, teadusõhtud, arhiivihommikud jms) läbiviimine	Toimunud on 20 erinevat üritust (sh veebis)	2023 jooksul	kasutusosakonnad
PUBLITSEERIMINE					
29	6	Herbert Ligi artiklite kogumiku väljaandmine. Koostaja Ülle Tarkainen	Artiklite kogumik on ilmunud	2023 jooksul	teadus- ja publitseerimisbüroo
30	6	Monograafia väljaandmine. Mati Laur. Liivimaa talurahva seksuaalkäitumine 18. sajandil	Monograafia on ilmunud	2023 jooksul	teadus- ja publitseerimisbüroo
31	6	Monograafiate väljaandmine. Riigivanemate sari. Külle Arjakas. Juhan Kuke elulugu	Monograafia on ilmunud	2023 jooksul	teadus- ja publitseerimisbüroo
32	6	„Jüri Rumm“ <i>blu-ray</i> väljaandmise ettevalmistamine	Tutvustav tekst, klipp ja helikujundus on valminud. Lõplik valmimine 2024	2023 jooksul	filmiarhiiv
INFOPÄEVAD / ÜRITUSED					
33		Arkaadrit käsitleva infopäeva korraldamine õpetajatele	Infopäev on läbi viidud	2023 I pa	filmiarhiiv
34		Rahvusrhiivi filmikogu tutvustused koostöös kodu- ja välismaiste filmifestivalidega	Tutvumisüritused on toimunud	2023 jooksul	filmiarhiiv
35		Infopäevade korraldamine arhiiviteenuse pakkujatele	Toimunud on 2 üritust	2023 jooksul	kogumisosakonnad
36		Osalemine 2023. aasta muuseumiööl	Muuseumiööl on osaletud	2023 I pa	kasutusosakonnad

Jrk nr	Mõõdik nr	Tegevus	Tulemus	Tähtaeg	Täitja
37		FIAFi (Rahvusvaheline Filmiarhiivide Liit) koolitus Baltimaade audiovisuaalarhiividele	Koolitus Riias on toimunud ja sellest on osa võetud	2023 jooksul	filmiarhiiv
NÄITUSED					
38		Noora uue püsinäituse kujunduse ja teostuse hange	Teostaja on leitud	2023 jooksul	Tartu kasutusosakond
39		Välinäituste koostamine ja eksponeerimine Tartus Poe tänaval	Üks näitus on toimunud	2023 jooksul	Tartu kasutusosakond
MUU OLULINE					
40	2; 4; 5	AIS3 uute funktsionaalsuste arendamine – arhiivinduslike tegevuste dokumenteerimine (vastuvõtt, korrastamine, kesk-konnanäidud, säilitustegevused jms)	Vajadused on analüüsitud, tööd teostatud ja lahendused kasutusele võetud	2023 jooksul	AIS3 töörühm, digitaalarhiiv
41	2; 4; 5	Partnerasutustele ligipääsude andmine AIS3 töötaja keskkonnale	Osa partnereid on hakanud oma kirjeldusi AIS3s ise haldama	2023 jooksul	AIS3 töörühm
42	4	Rahvusarhiivi kodulehe uuendamine ja visuaalse identiteedi loomine	Hankes leitud partneri abil on töödega alustatud	2023 jooksul	töörühm
43		Rahvusarhiivi 2021–2022 tegevuse ülevaate ilmumine	Ülevaade on ilmunud	2023 I pa	teadus- ja publitseerimisbüroo
44		Osalemine projekti <i>E-Archiving Common Services Platform</i> (E-ARK CSP) töödes	Osaletud vastavalt projekti tööplaanile	2022– 2024	digitaalarhiiv